

Η εφαρμοζόμενη «θεραπεία – σοκ» της Κυβέρνησης με τις διαθεσιμότητες σε Δημόσια Διοίκηση και Αυτοδιοίκηση, αποσταθεροποιεί προσωρινά το πελατειακό σύστημα και τον «ωχαδερφισμό» της δημοσιοϋπαλληλικής μονιμότητας που δεν συνοδεύεται από σύγχρονες πολιτικές προσωπικού (αξιολόγηση και ικανό μάνατζμεντ). Η πολιτική αυτή καταστρέφει όμως παράλληλα τη διοικητική συνέχεια και τις συνεκτικές σχέσεις της Διοίκησης. Συγχρόνως, ενσπείρει στο προσωπικό ανασφάλεια, ευθυνοφοβία και αδράνεια, χωρίς να προσφέρει καμία διέξοδο για ένα αξιοκρατικό δημόσιο μάνατζμεντ και μια αποδοτική Δημόσια Διοίκηση που θα υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον. Οι χρησιμοποιούμενες στο δημόσιο διάλογο διατυπώσεις περί «αξιοκρατίας» και περί «δημόσιων υπηρεσιών στην υπηρεσία του πολίτη» έχουν εφήμερη επικοινωνιακή χρησιμότητα και ηχούν εν τέλει ως «κύμβαλα αλαλάζοντα»...

Οι θιασώτες της «θεραπείας – σοκ» χρησιμοποιούν το βάσιμο επιχείρημα ότι κανένας δημόσιος υπάλληλος δεν θέλει να μετακινηθεί σε άλλη οργανική μονάδα. Λησμονούν όμως ότι τώρα είναι ώριμες οι συνθήκες για να δοκιμαστούν συναινετικές λύσεις πριν από την «τελική λύση» της αυταρχικής και τυφλής επιλογής των οριζόντιων μέτρων. Άλλωστε η αντίσταση των υπαλλήλων απέναντι στις υπηρεσιακές αλλαγές δεν έχει αταβιστικά χαρακτηριστικά. Περισσότερο οφείλεται στο διαχρονικό «κεκτημένο» του δημόσιου βίου εν Ελλάδι, το οποίο διαμορφώθηκε υπό τη σταθερή διαμεσολαβητική φροντίδα του «μπάρμπα από την Κορώνη»...

Το χειρότερο από όλα είναι ότι η επιστημονικοφανής και ψευδεπίγραφη χρήση των όρων μεταρρύθμιση, αναδιοργάνωση, αξιολόγηση, κινητικότητα κ.ά. με στόχο την αυταρχική επιβολή οριζόντιων μέτρων, υπηρετούν στην πραγματικότητα το σκοπό της κατατρομοκράτησης της κοινωνίας (ο γνωστός και ως «τσαμπουκάς» της τρόικας). Έτσι όμως απαξιώνεται στην κοινωνική συνείδηση και η προοπτική της συνεπούς χρήσης των όρων αυτών στο πλαίσιο ενός κοινωνικά αποδεκτού μεσοπρόθεσμου μεταρρυθμιστικού προγράμματος.

Ο κατήφορος αυτός δεν θα σταματήσει, εάν δεν υπάρξουν ριζοσπαστικές μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες που θα διασφαλίσουν ισχυρή πολιτική βούληση και επιχειρησιακή υποστήριξη. Το προτεινόμενο Σχέδιο Νόμου για την Κινητικότητα στην Αυτοδιοίκηση, που συνοδεύεται από Πρόγραμμα Εφαρμογής, εντάσσεται σ' αυτή τη λογική.

Η πρότασή μου αποσκοπεί στην αναδιοργάνωση των Περιφερειών και των Δήμων. Εκτιμώ δε ότι η επιτυχής εφαρμογή της μπορεί να αποτελέσει οδηγό γενικότερα για τη Δημόσια Διοίκηση.

Οι προτεινόμενες διατάξεις βασίζονται στις ακόλουθες αρχές και επιλογές :

- Η δομική αναδιάρθρωση (με οριζόντια μείωση οργανικών μονάδων και προσωπικού) είναι όχι μόνον ατελέσφορη, αλλά συχνά καταστροφική για τη συνοχή, τη διοικητική συνέχεια και τη θεσμική μνήμη της Δημόσιας Διοίκησης. Οι διοικητικές αλλαγές πρέπει να εντάσσονται σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο αναδιοργάνωσης (reengineering) που περιέχει παράλληλα τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό των λειτουργιών, την οργάνωση των διαδικασιών, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και τη βελτίωση της διοίκησής του.
- Οποιοσδήποτε νομοθετικές ρυθμίσεις ή διοικητικά μέτρα δεν θα εφαρμοστούν εάν δεν συνοδεύονται από Πρόγραμμα Υποστήριξης της Εφαρμογής τους, με συγκεκριμένες δράσεις, διασφαλισμένους υλικούς και άυλους πόρους για την εφαρμογή τους, αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα και σύστημα διοίκησης – παρακολούθησης – αξιολόγησης του Προγράμματος.
- Μια αποτελεσματική μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης προϋποθέτει τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων (stakeholders), δηλαδή των εξυπηρετούμενων πολιτών και επιχειρήσεων, της πολιτικής και διοικητικής ηγεσίας της και των ίδιων των υπαλλήλων.
- Η αποτελεσματική μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προϋποθέτει τη συμμετοχή των συλλογικών οργάνων της και των εργαζομένων της, ώστε να διασφαλιστεί η συναίνεση ή η ανοχή τους στην προτεινόμενη αναδιοργάνωση των Περιφερειών και των Δήμων. Οι φορείς αυτοί πρέπει να πεισθούν ότι υπάρχει ένα συγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο που δεν οδηγεί σε απολύσεις και ότι η κινητικότητα θα επιχειρηθεί αποκλειστικά εντός των γεωγραφικών ορίων του νομού.
- Τέλος, αποτελεί σημαντικό συντελεστή επιτυχίας της προτεινόμενης αναδιοργάνωσης των Περιφερειών και των Δήμων, η εξασφάλιση της κοινωνικής αποδοχής, δεδομένης της κρίσης αξιοπιστίας του πολιτικού συστήματος, που πλήττει εξίσου την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Βασικά σημεία Σχεδίου Νόμου για την αναδιοργάνωση Δήμων και Περιφερειών

1. Συστήνεται Περιφερειακή Επιτροπή Αναδιοργάνωσης ανά Περιφέρεια, με τη συμμετοχή της Περιφέρειας, της ΕΝΠΕ, της ΚΕΔΕ και της ΠΕΔ, για την αξιολόγηση των δομών και της λειτουργίας της Περιφέρειας και των Δήμων.
2. Η Περιφερειακή Επιτροπή διατυπώνει τις προτάσεις αναδιοργάνωσης (νέα οργανογράμματα, συγχώνευση μονάδων, μεταφορά θέσεων που πλεονάζουν για την κάλυψη υπηρεσιακών κενών όπου υπάρχουν ελλείψεις).
3. Η Περιφερειακή Επιτροπή καταρτίζει σχέδιο μετακίνησης του προσωπικού που πλεονάζει σε κενές θέσεις της Περιφέρειας ή των Δήμων που κρίνεται αναγκαία η άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων. **Η μετακίνηση αυτή γίνεται εντός των ορίων του ίδιου νομού.**

4. Η Περιφερειακή Επιτροπή ορίζει τα προσόντα που απαιτούνται για την κάλυψη των κενών θέσεων, αξιολογεί το υπάρχον προσωπικό με βάση τα κριτήρια αυτά και εν τέλει προσδιορίζει το μετακινούμενο προσωπικό, υπό την εποπτεία του ΑΣΕΠ.
5. Μετά από την ολοκλήρωση του έργου της αναδιάρθρωσης των δομών και της μετακίνησης του προσωπικού εντός του Νομού, η Περιφερειακή Επιτροπή συντονίζει το έργο του λειτουργικού εκσυγχρονισμού των υπηρεσιών της Περιφέρειας και των Δήμων, ώστε να διασφαλίζεται η συνεργασία των επιπέδων της Αυτοδιοίκησης τόσο μεταξύ τους όσο και με την Κεντρική Διοίκηση.
6. Το έργο της αξιολόγησης, της διοικητικής αναδιάρθρωσης και του λειτουργικού εκσυγχρονισμού των Περιφερειών χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση» που παρουσιάζει σήμερα ιδιαίτερα χαμηλή απορροφητικότητα.
7. Για το συντονισμό του έργου των Περιφερειακών Επιτροπών Αναδιοργάνωσης συγκροτείται Κεντρική Επιτροπή Αναδιοργάνωσης στο Υπουργείο Εσωτερικών, με τη συμμετοχή της ΕΝΠΕ και της ΚΕΔΕ. Η Κεντρική Επιτροπή εισηγείται σε όλα τα κυβερνητικά όργανα τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την υλοποίηση των προτάσεων των Περιφερειακών Επιτροπών.

Απόστολος Παπατόλιας
Γ.Γ. ΕΝΠΕ
Δρ Δημοσίου Δικαίου